Nr 465. Kraków, Niedziela 10 Października 1909. Rok XXVIII.

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświąteczych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w państwie niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACYI „NOWEJ REFORMY“ w Krakowie.
Adres Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kiilińskiego 2 i w BIURZE PLONA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:
ZAMIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Honcasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Kotlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 18.
ZAMIEJSCOWĄ PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biuro dzienników: Ludwik Plohn, ul. Karola Ludwika 11 — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W PRZEMYŚLU Beszeles. — W JAROSŁAWIU A. Amster. — W WIEDNIU Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedyńczych numerów), Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu) — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — R. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur Rue Caumartin 14.
OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.
GŁOSY PUBLICZNE po 2 Kor. od wiersza. Układ tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.
ZAŁĄCZNIKI do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

Zwołanie Rady państwa.

(*Telegr. Biura koresp.*).

Wiedeń, 10 października.

„Wiener Ztg“ ogłasza patent cesarski, zwołujący Radę państwa na 20 b. m. Pierwsze posiedzenie Izby posłów odbędzie się we środę d. 20 b. m. o godz. 11 przed południem. Posiedzenie Izby panów odbędzie się tego samego dnia o godz. 3 po poł. Na porządku dziennym Izby panów znajduje się przedstawienie prezydyum i wybór sekretarzy i komisyj.

Sytuacya.

Wiedeń. Pierwsze posiedzenie parlamentu zagai jako prezydent ze starszeństwa pos. Funke. Spodziewają się, że ukonstytuowanie Izby nastąpi w dotychczasowym składzie na pierwszem posiedzeniu.

Praga. Czescy posłowie zapowiadają szereg wniosków nagłych, między innemi o zmianę państwowej ustawy szkolnej w tym duchu, aby państwo ponosiło koszta zakładania szkół dla mniejszości narodowych.

Wiedeń. Wczoraj nie było posiedzenia Rady ministrów; odbędzie się ona we wtorek i obradować będzie nad programem prac parlamentarnych i nowym planem finansowym.

Bar. Bienerth konferował wczoraj z ministrem Zaczkiem, przyjął również przedstawicieli Związku niemieckiego, którzy przedłożyli szereg żalów, dotyczących rzekomego upośledzenia Niemców. Premier oświadczył, że sprawę zbada.

Wczoraj odbyła się w ratuszu narada przedstawicieli wszystkich stronnictw niemieckich pod przewodnictwem Luegera. Postanowiono wszcząć wspólną akcyę, celem zapewnienia niemieckiego charakteru nietylko Dolnej Austryi, ale i innych krajów, w których mieszka ludność niemiecka. Dziś dalszy ciąg narady.

Odroczenie Sejmu czeskiego.

(*Tel. Biura koresp.*)

Wiedeń, 10 października.

„Wiener Ztg“ ogłasza następującą enuncyacyę: Sejm czeski został wczoraj odroczony. Krok ten był koniecznem następstwem bezowocności wszystkich rokowań, podjętych celem przywrócenia zdolności do pracy Sejmu czeskiego. Taki ponowny obrót rzeczy ani nie rozczarował rządu, ani też nie odebrał mu otuchy. Rząd raczej silnie jest zdania, że każde rozbicie próby pośredniczącej musi być tylko punktem wyjścia dla nowej próby. W ciągu b. r. będzie jeszcze przedsięwzięta próba uruchomienia Sejmu czeskiego. Oba narodowe stronnictwa ponownie będą musiały rozstrzygać kwestyę, czy chcą brać udział w uwolnieniu naszego życia z nieskończonych więzów sporu narodowościowego, zatruwającego i paraliżującego wszystko, lub też nie. Nie można im oszczędzić dania odpowiedzi na to pytanie. Ludność Austryi ma prawo dowiedzieć się, czy obie walczące ze sobą grupy narodowościowe, chcą walki bez końca i bez względu na inne narody tego państwa, czy też chcą przez ugodę spór wreszcie zakończyć, czy chcą ekonomiczny dobrobyt albo narodowe kłótnie prowadzić bez końca. Partye walczące będą musiały przyznać się do jednego lub do drugiego.

Od lat walka czesko-niemiecka jest prowadzoną kosztem naszych urządzeń konstytucyjnych. Jeżeliby te stosunki dalej trwały, wówczas nasze życie konstytucyjne może być poważnie narażone. Niszczenie ciał prawodawczych, objętych sporem czesko-niemieckim, postępuje naprzód, parlament zaś jest własnością wszystkich narodów i wszystkich warstw ludności tego państwa. Nie mogą one żyć samym sporem czeskim, dla nich są jeszcze inne interesa żywotne, one potrzebują parlamentu jako trybuny dla swoich spraw i zażaleń i nie dadzą się bez oporu pozbawić wszystkich nadziei, które przywiązywały do tej nowej Izby ludowej. Tylko uporządkowanie kwestyj narodowościowych, osiągnięte przez porozumienie, które jest zupełnie dobrze możliwem, może kres położyć dalszemu dziełu zniszczenia.

Od lat rządy austryackie trudzą się, celem ochronienia ciał ustawodawczych przed zniszczeniem ze strony ustawodawców, celem chronienia ciał reprezentacyjnych przed stanowiskiem zastępców, celem obrony praw wyborców w kierunku skutecznej pracy parlamentarnej i strzeżenia interesów ich ze strony wybranych. Ale rząd nie jest w stanie temu zniszczeniu położyć koniec. Rządy mogą umożliwić i wszelkiemi środkami popierać pokój lub zawieszenie broni, ale pokój zawierać mogą tylko strony wojujące.

Ponowna ostatnia próba, którą rząd chce przedsięwziąć w swoim czasie, celem uruchomienia Sejmu czeskiego, będzie może miała — jak należy się spodziewać — lepsze powodzenie, jak poprzednia. W każdym razie będzie ona miała ten skutek, że jasno stwierdzi się odpowiedzialność na wypadek ponownego rozbicia rokowań. Ludność dowie się, na które stronnictwa spada wina za dalsze niszczenie życia publicznego, za dalsze paraliżowanie wszelkiej pożytecznej ekonomicznej i społecznej pracy w parlamencie, za postęp dzieła zniszczenia instytucyj konstytucyjnych. Ten jasny związek powinien być wobec ludów państwa odsłonięty, aby każdy mógł wyrobić sobie sąd.

Burzliwe zajścia w Sejmie lublańskim.

(*Telegr. „Nowej Reformy“*).

Lubiana, 10 października.

Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu przyszło do tak burzliwych scen, jakich widownią nie był dotąd żaden z sejmów. Poszło o weryfikacyę kilku mandatów Słowieńców liberalnych. Przywódca klerykałów Susterszic postawił wniosek, aby sprawozdanie komisyi weryfikacyjnej odesłać do komisyi konstytucyjnej. Liberali, znajdujący się w Sejmie w mniejszości, nie chcieli dopuścić do uchwalenia tego wniosku i podnieśli niesłychaną wrzawę. Pos. Turk zaczął bić o pulpit i rzucać protokołami po sali. Pos. Żupancicz wyjął trąbkę i zaczął przeraźliwie trąbić, następnie obaj posłowie **rzucili na salę kilka bomb cuchnących.** Powstała atmosfera nie do wytrzymania. Nawet widzowie z galeryi z pośpiechem opuścili gmach Sejmu. Jedną z bomb trafiony został w głowę pos. Kremencicz. Marszałek Szuklje kazał pootwierać okna, poseł Turk zaprotestował jednak przeciw temu, jako chory na reumatyzm. Okna zamknięto z powrotem.

Wtedy na różnych instrumentach zaczęli grać posłowie: Triller, Lenarcicz, Turk i Żupancicz. Sekundowali im inni liberalni Słowieńcy.

Marszałek wezwał komisyę dyscyplinarną, aby wypowiedziała opinię o zachowaniu się posłów Turka i Żupancicza.

Liberalni posłowie podnieśli olbrzymią wrzawę, odgrażając się, że będą strzelać, jeżeli komisya wykluczy obu posłów z posiedzenia.

Komisya zebrała się wkrótce i uchwaliła wykluczyć Turka i Żupancicza z trzech posiedzeń.

Marszałek wezwał obu posłów do natychmiastowego opuszczenia sali, ponawiał następnie wezwanie kilkakrotnie, jednak daremnie. Turk i Żupancicz nie ruszyli się z miejsca.

Wtedy marszałek zarządził posiedzenie tajne i **służącym kazał posłów wyprowadzić. Wszyscy posłowie liberalni zaczęli stawiać rozpaczliwy opór. Powstały bójki między posłami a służącymi.** Odznaczyli się tu posłowie Triller, Wilsan, Novak i Ganger. — Turk krzyczał: Niema siły na świecie, którąby mnie wydaliła z sali!

Marszałek zagroził doniesieniem do prokuratoryi o zbrodnię gwałtu publicznego i wezwał komisyę dyscyplinarną, aby rozważyła dalej zachowanie się posłów Trillera, Novaka, Vilsana i Gangera. Posłowie ci, stawieni przed komisyą, usprawiedliwili się, że nie słyszeli wezwania marszałka i przepraszają go za to. Po zebraniu się Sejmu na nowo, po długich jeszcze scysyach, Turk i Żupancicz zdecydowali się ostatecznie wyjść z sali, poczem marszałek odroczył posiedzenie do poniedziałku.

Posłowie niemieccy podczas tych zajść uśmiechali się szyderczo i wołali: Tak wygląda wasz Sejm!

Przesilenie węgierskie.

(*Tel. „N. Reformy“*).

Budapeszt. Wczorajsze posiedzenie Sejmu było wielką kompromitacyą dla partyi niezawisłości. Mimo, że stanowi ona większość, nie była w stanie zgromadzić stu posłów, aby Izba znalazła się w komplecie. — Obradowano zrazu nad sprawą naruszenia nietykalności pos. Szkicaka, gdy okazał się brak kompletu; prez. Justh przerwał obrady na dwie godziny. Po przerwie znowu nie było kompletu i znowu nastąpiła przerwa. Tak dziesięć razy musiał prezydent przerywać posiedzenie, kilkakrotnie kazał czytać katalog i zaznaczył, że nieobecni posłowie nie otrzymają dyet.

Gdy prezydent poraz coś czwarty otwarł posiedzenie i skonstatował brak kompletu, oświadczył, że w myśl regulaminu nie może posiedzenia zamknąć, zanim nie będzie uchwalony termin następnego posiedzenia. Przyszło do żywej kontrowersyi między partyą niezawisłości a ludową. Posłowie Eötwöes, Zboray i Hok wygłaszali namiętne przemówienia. Prezydent ponownie wskazał na przepisy regulaminu, które uniemożliwiają zamknięcie posiedzenia przed ustanowieniem terminu najbliższego posiedzenia. Następowały dalsze przerwy i ponowne odczytywanie katalogu.

Ostatecznie dopiero o g. 8 wieczór prezydent skonstatował obecność 104 posłów, gdy kilkunastu członków partyi konstytucyjnej i ludowej udało się ściągnąć do sali. Wtedy uchwalono odbyć następne posiedzenie we wtorek, poczem posiedzenie zamknięto.

Budapeszt. Chcąc ściągnąć posłów na posiedzenie Sejmu, prezydent Justh zapraszał ich przez cały dzień wczorajszy przez posłańców lub telefonem. Justh zagroził, że gdyby się powtórzyła jeszcze raz nieobecność tak znacznej liczby posłów ze stronnictwa niezawisłości, złoży prezydyum.

Budapeszt. Dr Wekerle nie był na posiedzeniu Sejmu, zjawił się tylko w kuloarach i oświadczył, że wiadomość, jakoby monarsze zaproponował Andrassego jako swego następcę, jest nieprawdziwą; natomiast polecił Kossutha.

W kołach partyi niezawisłości twierdzą, że i prez. Justh powołany został do cesarza.

Partya socyalistyczna urządza w przyszłym tygodniu szereg zgromadzeń za powszechnem prawem głosowania.

Telegramy

z dnia 10 października.

Ustąpienie Skałłona?

Wiedeń. „Wiener Allg. Ztg“ donosi z Warszawy: Słychać, że generał-gubernator Skałłon ustępuje ze swego urzędu. Jego **następcą ma zostać generał Miszczenko,** obecnie generał-gubernator Turkiestanu.

Sprawa Wahrmunda.

Wiedeń. Trybunał administracyjny, który rozpatrywał wczoraj zażalenie prof. Wahrmunda przeciw zasystowania jego wykładów w półroczu letniem w uniwersytecie insbruckim, ogłosi wyrok we czwartek.

Praga. „Prager Tagblatt“ ogłasza, że rząd zawarł w swoim czasie pakt tego rodzaju, iż zamianuje prof. Wahrmunda profesorem w Pradze pod warunkiem, że ten nie będzie wykładał żadnych przedmiotów obowiązkowych, a po 2 latach poda się na emeryturę. Wahrmund twierdzi, że o pakcie takim nic nie wie.

Dymisya Zivkovicza.

Belgrad. Minister wojny Živkovicz ze względu na stan zdrowia podał się do dymisyi.

Zbrojenia Grecyi.

Berlin. „Vossische Ztg“ donosi z Aten: Rząd grecki poczynił znaczne zamówienia wojskowe, między innemi w Wiedniu na 60.000 uniformów dla wojska.

Podróż cara do Włoch.

Wiedeń. W kołach dyplomatycznych uchodzi za rzecz pewną, że car pojedzie do Włoch przez Niemcy, Szwajcaryę i Francyę do morza Tyrrheńskiego, gdzie nastąpi zjazd z królem Wiktorem Emanuelem. Ostateczna ruta trzymana jest w tajemnicy; tylko tyle wiadomo, że car pojedzie przez Monachium i Genewę. Car musiał odstąpić od zamiaru podróży morzem, albowiem Turcya zabroniła przejazdu przez Dardanele. Przez Austryę car nie chciał jechać, bo pragnie uniknąć spotkania z ces. Franciszkiem Józefem.

Wybory do ros. Rady państwa.

Żytomierz. Pomimo ograniczenia głosów polskich, wybrano na posła do Rady państwa ponownie hr. Jana Olizara.

Kowno. Na członka do Rady państwa obrano Mejsztowicza.

Sejm krajowy.

(*Telefonem.*)

Lwów, 10 października.

Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu obradowano nad projektem ustawy w sprawie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Po przemówieniu sprawozdawcy, pos. Lewicki zaznaczył, że posłowie ruscy ze stanowiska zasadniczego muszą oświadczyć się przeciw wnioskowi. Sejm nie jest kompetentny do załatwienia tej sprawy, bo sprawy handlu i komunikacyi publicznej zastrzeżone są Radzie państwa. Protest swój posłowie ruscy będą popierali wszelkiemi sposobami i tu i w Wiedniu. Pod pozorem spraw ekonomicznych chce się uczynić krok w sprawie rozszerzenia autonomii kraju i jego wyodrębnienia. Dopóki tu, na swej ziemi, Rusini będą sługami i nie będą mieli władzy na równi z Polakami, dopóty zwalczać będą wszelkie usiłowania rozszerzenia autonomii kraju, bo wszelkie takie rozszerzenie jest tylko powiększeniem sił Polaków. Stronnictwo mowcy głosować będzie za przejściem do porządku dziennego nad tą sprawą.

Pos. Hanczakowski wniósł również o przejście do porządku dziennego nad sprawozdaniem komisyi. Gdyby wniosek ten upadł, żądał mowca odesłania sprawy do komisyi przemysłowej z poleceniem, aby w odpowiedni sposób w ramach istniejących ustaw starała się o unormowanie statystyki handlowej.

Po przemówieniu pos. Battaglii, który w polemice z poprzednimi mowcami wykazywał, iż proponowana ustawa nie przekracza kompetencyi Sejmu, zamknięto dyskusyę i wybrano generalnych mowców, contra Oleśnickiego, pro Kolischera.

Pos. Kolischer wykazywał potrzebę stworzenia statystyki handlowej i zbijał zarzut, jakoby taka statystyka była wyłącznie rzeczą ministerstwa handlu. Rusini nie powinni występować przeciw projektowi, gdyż chodzi tu o wspólne interesa ekonomiczne.

Przemawiał jeszcze sprawozdawca pos. Adam, poczem pos. Oleśnicki zażądał, aby marszałek stwierdził, czy jest w Izbie obecnych 3/4 posłów, gdyż chodzi o zmianę statutu krajowego i czy podczas głosowania oświadczy się za 2/3 obecnych posłów.

Marszałek oświadczył, iż zdaniem jego nie chodzi tu o zmianę statutu kraj. i dlatego nie potrzeba obecności 3/4 posłów.

Pos. Korol oświadczył w imieniu Starorusinów, iż nie wezmą udziału w głosowaniu.

Starorusini razem z Ukraińcami wyszli ze sali, po chwili jednak wrócili.

Przystąpiono do głosowania; wnioski posłów Oleśnickiego i Hanczakowskiego odrzucono.

Nastąpiła dyskusya szczegółowa, podczas której przyjęto pierwsze 4 paragrafy i na tem posiedzenie przerwano do poniedziałku godz. 10 rano.

Budżet i sanacya finansów.

Lwów. W komisyi budżetowej generalny referent p. Milewski przedłożył wczoraj projekt budżetu na r. 1910. Wydział kraj. preliminował w wydatkach 57,959.345, w dochodach 44,498.680 K, niedobór więc wynosił 13,480.636 K. Ponieważ komisya podwyższyła wydatki o 272.560, niedobór wynosić będzie 13,753.266 K. Po dyskusyi **przyjęto budżet** wraz z wnioskiem, aby niedobór pokryć pożyczką amortyzacyjną.

Następnie pos. Milewski referował o wniosku wszystkich stronnictw polskich, dotyczącym sanacyi finansów krajowych, zgłoszonym w Sejmie przez p. Laskowskiego:

Sejm zastrzega się przeciw sanacyi finansów państwa i kraju wyłącznie na podstawie podwyższenia podatku od wódki i wzywa rząd, aby zapewnił taką sanacyę finansów krajowych, jaka była zaprojektowana w projekcie z 28 kwietnia 1909 roku.

Po dyskusyi — wniosek uchwalono.

Kronika.

Kraków, 10 października.

Z teatru. Wczorajszy wieczór przyniósł nam sensacyę literacką w postaci nowego dramatu Stanisława Przybyszewskiego p. t. „Gody życia“. — Sztuka ta jest jednem z dalszych ogniw tego łańcucha „dreszczów erotycznych“, które stanowią istotę twórczości autora „Złotego runa“. Od pierwszej sceny tego utworu powiał na widownię ten ponury nastrój, związany z nazwiskiem Przybyszewskiego, a wywołany przez fatum, które nieokreśloną siłą wyrywa żonę z objęć męża, rzuca w ramiona kochanka, a potem każe tęsknić za porzuconem dzieckiem i w samobójstwie szukać ekspiacyi za błąd życiowy.

W „Godach życia“ mamy ten sam taniec „miłości i szczęścia“, który jest wykładnikiem twórczej fantazyi Przybyszewskiego. Jestto literatura przemocą w ramy sceny wtłoczona, a każąca widzom udręczać się psychologiczną wiwisekcyą dusz, zakończoną tragicznem rozwiązaniem. „Gody życia“ noszą we wszystkich szczegółach piętno i pełną charakterystykę talentu Przybyszewskiego. Odkładając z braku miejsca omówienie sztuki do najbliższego numeru, zaznaczamy na razie, że dramat ten silnie związaną akcyą i tragicznym wyrazem tęsknoty szarpiącej serce matki, rwące się do opuszczonego dziecka, wywołuje niepowszednie wrażenie.

W poprawnym zespole wyróżnili się doskonałem wcieleniem się w intencye autora oboje państwo Solscy oraz pp. Weychert i Sosnowski.

Teatr był przepełniony. wp.

Z Tow. przyjaciół sztuk pięknych. Z szeregu świetnych manifestacyj twórczych, jakiemi prof. Jacek Malczewski wyraża ciągłą myśl ideologii polskiej na tle religijnego zachwycenia, nadszedł na wystawę Towarzystwa nowy tegoż tryptyk, osnuty na wersecie Ewangelii św. Łukasza rozdz. XXIV: „I otworzyły się oczy ich, i poznali Go, a On zniknął z oczu ich“. — Nowe to dzieło prof. Malczewskiego zagości tylko przez czas krótki w pałacu sztuki, gdyż jeszcze w tym miesiącu odesłane zostanie do Warszawy.

Z innych nowych eksponatów znajdują się na obecnej wystawie: Ludomira Janowskiego autoportrety olejne, prof. Raszki rzeźba „Grunwald“, St. Gettera portrety gipsowe, oraz Witolda Bielińskiego medaliony. W przyszłym tygodniu nastąpi otwarcie wystawy większej kolekcyi obrazów art. mal. Władysława Ślewińskiego.

Komitet wystawy rękodzielniczej powodowany frekwencyą zwiedzających, postanowił odroczyć zamknięcie wystawy do d. 13 b. m., aby publiczności dać możność zapoznania się z wyrobami tutejszymi, a uczniom możność zwiedzenia wystawy, obesłanej licznymi wyrobami współkolegów ze wszystkich zawodów.

Wiec właścicieli realności odbył się wczoraj w sali Rady miejskiej, z inicyatywy krakowskiego ogólnego Tow. właścicieli realności. Na wiec przybyli posłowie krakowscy: dr Petelenz, dr Staniszewski, Sikorski, Zieleniewski i dr Gross. Obrady zagaił prezes Towarzystwa dr Bobilewicz, którego też powołano na przewodniczącego. Sekretarzował syndyk Towarzystwa dr Mussil. Referat o położeniu właścicieli realności i sytuacyi, wywołanej licznymi wiecami lokatorów, skreślił dr Steinberg i zgłosił odpowiednią rezolucyę. W ożywionej dyskusyi zabierali głos posłowie dr Gross i dr Petelenz, dalej pp. Meisels, dr Drobner, r. m. Miedniak, Majewski, dr Bobilewicz, dr Schrager, Stączek, Eber i inni, poczem rezolucye uchwalono jednomyślnie. Obszerniejsze sprawozdanie z przebiegu obrad odkładamy dla braku miejsca do następnego numeru.

Wypożyczalnia książek związku okręgowego T. S. L. w Krakowie przeniesiona będzie z dniem 16 b. m. do nowego lokalu przy ul. Floryańskiej l. 32. Z powodu przeprowadzki wstrzymane będzie wydawanie książek w dzień 13, 14 i 15 b. m. — Godziny wydawania książek w nowym lokalu będą od 10—12 przedpoł. i od 4—8 popoł.

Trzeci pułk dragonów, stacyonowany w Krakowie, ma być — jak nam telefonują z Wiednia — przeniesiony do Wiednia, lub w pobliże Wiednia. Interweniował w tej sprawie dr Lueger, żądając, aby pułk ten, rekrutowany z Wiednia, stacyonowany był w tem mieście.

Ślub p. Maryana Kaszyczki z p. Heleną Gałuszkówną, odbył się wczoraj w kościele WW. ŚŚ. w Krakowie.

„**Zielony balonik**“ rozpoczął wczoraj nowy sezon w „Jamie Michalikowej“ w Krakowie. Atrakcyą wieczoru był występ p. Kaspra Żelechowskiego po powrocie z Lipska. Pozatem występowali zwykli artyści kabaretowi.

Z sali sądowej. Na wczorajszej rozprawie przed przysięgłymi Józef Stachowiecki, oskarżony o zbrodnię zabójstwa, skazany został na podstawie werdyktu na 3 lata ciężkiego więzienia.

Sprawa p. Dudykiewicza. Ze Lwowa telefonują nam: Na wczorajszem posiedzeniu sejmowego klubu staroruskiego pos. Hanczakowski zgłosił wniosek, aby p. Dudykiewicza zasuspendować w charakterze członka klubu na tak długo, dopóki się nie oczyści publicznie z zarzutów moralnej i materyalnej natury. Dudykiewicz powoływał się na votum zaufania, otrzymane z „Russkiej Rady“, lecz tłómaczenia tego nie uznano. Przed głosowaniem Dudykiewicz opuścił salę obrad. W głosowaniu jednogłośnie uchwalono wniosek Hanczakowskiego. Tylko poseł kołomyjski Myroniuk-Zajaczuk oświadczył, że usunie się od głosowania nad wnioskiem, na który merytorycznie się zgadza, z powodu jednak osobistych z Dudykiewiczem stosunków, głosować za nim nie może.

Ks. Eulenburg. Z Berlina telegrafują: Ks. Eulenburg wypowiedział swoje mieszkanie w Berlinie, które zajmował od czasu swego procesu. Z tego powodu sądzą, że Eulenburg został zawiadomiony, iż proces przeciw niemu już się nie odbędzie.

Bomba w przesyłce pocztowej. Ze Sztokholmu telegrafują: Dyrektor szwedzkiego towarzystwa eksportowego Hamard, otrzymał wczoraj pocztą pakiet, w którym znajdowała się bomba. Przy otwieraniu pakunku, bomba wybuchła i zraniła Hamarda. Hamard otrzymał list, donoszący mu, że dostanie bardzo cenną przesyłkę. Bomba była owinięta w gazetę socyalistyczną.

Aeroplanem z Londynu do Manchestru. Z Londynu telegrafują: Pułkownik Cody, który miał przelecieć z Londynu do Manchestru, wczoraj w ostatniej chwili odstąpił od swego zamiaru.

Nieudała ucieczka Abdul Hamida. „Daily Telegraph“ donosi z Saloniki, że Abdul Hamid próbował ponownej ucieczki. Zaproponował on ślusarzowi, którego wezwano do jakichś napraw, aby mu dał swe ubranie, w którem chciał uciec; ślusarz się na to nie zgodził.

Mianowania. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Minister skarbu zamianował starszego kontrolora skarbowego Feliksa Faliszewskiego inspektorem dla okręgu służbowego kraj. dyrekcyi skarbu we Lwowie.

Minister sprawiedliwości zamianował asystenta kancelaryjnego Władysława Wagnera we Lwowie naczelnikiem kancel. przy sądzie obwodowym w Stryju.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 9 października.

HOTEL KRAKOWSKI: Janusz Gąsiorowski, Józef Pitułka z żoną ze Lwowa, Apoloni Petrow z żoną z Sierosławic (Król. Pol.), Jadwiga Klugerowa z córkami z Moczydłów (Król. Pol.), Marya Dylążanka z Libuszy, Andrzej Filipek, Feliks Mikosz z Gorlic, dr Maurycy Körbel, Wiktor Oleksy z Nowego Sącza, Stefan i Jadwiga i brat Maryan Marynowscy z Warszawy i Klementowa, dr August Bobrownicki ze Lwowa, X. Franciszek Augustailis z Wilkowyszki (gub. suwalska), inż. Joachim Hempel z synem z Warszawy, Józef Vanatko z Jablonca.

GRAND HOTEL: hr. August Potocki z Warszawy, hr. Henryk Potocki z Koniecpola, P. Mazaraki z Wołynia, hr. Zofia Starzeńska, P. Śmiałowski z Zdakowa, radca Wixel ze Lwowa, Zygmunt Bystrzyński z Częstochowy, Marya Czaplicka z Poznania.

HOTEL POLLERA: Januszowie Paklewscy, Eug. Krzesimowska z Warszawy, Jerzy Jarosz z Nowego Sącza, Rudolf Frey z Wiednia, X. Tadeusz Zaczkiewicz z Jawornika polskiego, Józef Ziembicki, Chrystyan Ladstattär ze Lwowa, Aleksander Vangher z Tryestu, Janowie Skoczyńscy, Maryanowie Sokołowscy z Warszawy, Tadeuszowie Waliccy z Krzesłowa (Król. Pol.), Bruno Richter z Bodenbach (nad Elbą), Karol Bozento-Chłapowski z Poznania, Mieczysław Łącki z Zawiercia (Król. Pol.), Feliksowie Tarczyńscy z Gorlic, Józef Korzeniowski z Żytomierza, dr Wiktor Kutrzeba z Jordanowa, Henrykowie Mittelstaedtowie z Łuszczewa, dr Bronisław Maryjański z Inowrocławia, Alfredowie Reissowie z Przemyśla.

HOTEL pod ROZĄ: Jan i Józef Wagnerowie z Frysztatu, Ferdynand Cekak z Krzeszowic, X. Teofil Kozłowski z Radzimina (Król. Pol.), Paulina Weytko z Dąbrowy górniczej, Marya Kraszewska z Nowego Targu, Włodzimierz Skalski z Miechowa.

HOTEL SASKI: O. Kraemer z Bremy, R. Jalm, E. Glatter z Wiednia, H. Minkiewicz z Zakopanego, P. Hinz z Kowitz, R. Gehrke z Kłodna, F. Wolff z Sarajewa, J. Klein, L. Choynowski z Warszawy, St. Piotrkowski z Dębicy, A. Panek z Rzeszowa, W. Hess z Lublina, B. P. Meyendorff z Petersburga, J. Halmos z Berlina.

Wstążki, Koronki, Aplikacye, Hafty szwajcarskie, **Materye** koronkowe — poleca najtaniej w wielkim wyborze — **Zygmunt Ślimakowski** Kraków, Rynek A-B, obok głównej trafiki.

IGNACY SOBOLEWSKI w Krakowie, przy ul. Grodzkiej l. 3.
Magazyn Towarów Bławatnych i gotowej Konfekcyi damskiej, oraz Pracownia sukien pod fachowym zarządem.
Towar doborowy. Ceny umiarkowane.
UWAGA: Magazyn w niedziele i święta zamknięty. 51 136 0

Futra — Najnowsze Damskie Płaszcze Żakiety Boa Mufki — 5966 9 12
Największy wybór. — Ceny konkurencyjne.
Własna pracownia **K. i R. Moor** Kraków, Grodzka l. 32.
Rok założenia 1870. Telefon 17.
Najnowsze Męskie Miastowe Podróżne Świty Kurtki — **Futra**

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. Telefon 759.
234 136 0

Kółko matem.-fizyczne U. U. J.
poleca z pośród swych członków zdolnych korepetytorów w miejscu i na wyjazd. Specyalność: Lekcye matematyki, fizyki i geometryi wykreślnej. Adres: ul. św. Anny l. 12. 6070 6 6

METODĄ BERLITZA
udzielają lekcyi osobnych i zbiorowych:
Francuz z wyższ. wykształ.
Anglik z wyższ. wykształ.
Niemiec z wyższ. wykształc.
Włoch z wyższem wykształc.
Kraków, Floryańska 25, I p.
4926 30 0

Katalog
utworów dramatycznych jedno i więcej aktowych dla teatrów amatorskich, wysyła za darmo **Księgarnia Polska we Lwowie.** 118 33 52

Krawiec damski
Józef Gałązka
jako specyalność: kostyumy, okrycia i spodnice. Zamówienia przyjmuje z prób i powierzonej materyi. — Wykończenie artystyczne. — Ceny niskie.
Kraków, ul. Floryańska l. 16.
5288 14 15

Przyjmę na mieszkanie
(bez wiktu) pannę uczęszczającą do szkół lub biura. Bracka 15, I piętro, na lewo. 6332 2 2

Na raty
najnowszej konstrukcyi, ulepszone Singera maszyny do szycia, haftu i do wszelkiego przemysłu, z fabryk światowej sławy, poleca pierwszorzędna, znana z rzetelności firma:
R. PAWŁOWSKI
w Krakowie, Rynek 18,
dostawca wielu Stowarzyszeń zarobk., Związku urzędników państw. i Centrali Zakupu dla oficerów i urzędników.
Cenniki z historyą maszyn darmo i opłatnie.
Uwaga: C. i k. austro-węg. Konsulat stwierdził, że firma Singer Co. wyrabia swoje „oryginalne" maszyny w Wittenberge, pruskiej prowincyi Brandenburg, zaś kierownictwo handlowe posiada w Hamburgu. Jestto więc firma niemiecka, którą „Straż Polska" zaliczyła do bojkotu. 216 25 0

Masło deserowe
pierwszej jakości, codziennie świeże, poleca
Handel J. Friedekera W-wa
plac Szczepański 9. 6125 6 6

2 morgi gruntu
w Czarnej Wsi, w Nowej Wsi i w Łobzowie do wydzierżawienia na kilka lat lub rocznie. Wiadomość: Teodozya Furdzik, Czarna Wieś l. 41.
419 2 5

Posada urzędnika
do podróży, przy renomowanem Towarzystwie Ubezpieczeń do obsadzenia. Warunki: stała płaca, względnie dyety na podróż i prowizya, a po krótkim czasie stabilizacya.
Reflektuje się tylko na osobę inteligentną, z kwalifikacyą do organizacyi. Pierwszeństwo mają akwizytorzy, którzy wykazać mogą swe zdolności.
Dokładne oferty z podaniem wieku i życiorysu pod napisem **„Organizator"** poste restante **Lwów,** za kwitem inseratowym. 6561 1 2

SALON „ARS"
ul. św. Jana 1, I p.,
otwarty codziennie, nie wyłączając świąt i niedziel, **od g. 10—1 i od 2—5 pop.** Wzbogacany ciągle nowemi dziełami sztuki najznakomitszych artystów. 346 25 0

PALARNIA KAWY

poleca częściowo i hurtownie wyborowe gatunki
Kawy palonej
najnowszym i najlepszym sposobem za pomocą „gorącego powietrza" po cenach najniższych.
M. JAWORNICKI
25 106 0

Kto
się chce tanio ubrać według angielskiej pierwszorzędnej mody, zamawia ubranie u
GÓRKI, krawca
Kraków, Floryańska 21.
Na prowincyę wysyłam próbki, modele, sposób brania miary, oraz ceny ubrań. 6340 4 5

Zakład jubilerski **M. BRENNERA**
przeniesiono na **ul. Mikołajską Nr 8, I p.**
Okazyjna sprzedaż i kupno kosztowności brylantów, złota, srebra i t. p. 5611 20 90

Ziemniaków jadalnych
wprost od producentów, z dostawą do piwnicy, dostarcza na zamówienie
„Jedność"
Spółka handlowa członków Towarzystwa rolniczego okręgowego w Krakowie — po cenach targowych.
Zgłaszać się należy: ul. Pijarska 11, od g. 9—11 rano. 6475 2 6

Zaledwie od kilku miesięcy wprowadzony w handel środek odżywczy do pielęgnowania włosów
„SZUM"
pozyskał sobie powszechne uznanie, gdyż znakomicie czyści skórę, zapobiega wypadaniu i siwieniu, niszczy parple, łuszczenie skóry i działa aseptycznie. Przytem jest tani i łatwy w użyciu. 6271 5 30
Pakiet 25 hal.
Do nabycia w aptekach i drogueryach.

Watę odtłuszczoną do celów chirurgicznych.
„ „ „ położniczych.
„ „ „ tutek papierosowych.
„ sznurkową dla fryzyerów.
„ bawełnianą do celów opatrunkowych, i przemysłowych.
Watę kolorową do opakowania bižuteryi.
Opatrunki chirurgiczne, szafki i skrzynki opatrunkowe.
Wyprawy dla rodzących i położnic zestawione według wskazówek prof. Dra Wł. Bylickiego ze Lwowa wyrabia 2785 61 0
Fabryka opatrunków chirurgicznych „VIS"
(Hra M. L. Dobrowolskiego)
w Podgórzu - Krakowie i we Lwowie Czarnieckiego 6.
Znak ochronny na opatrunkach chirurgicznych czerwony krzyż z literami w pośrodku M. L. D. i tylko takie przyjmować z aptek i składów aptecznych jako wyroby krajowe.

Ciągnienie nieodwołalnie 2 grudnia 1909.
Loterya pokojowa
po 1 koronie.
Kto kupi dwa losy, parzysty i nieparzysty, musi wygrać. 482 1 0
300.000 losów — 150.033 wygranych wartości
200.000 K
Pierwsze trzy główne wygrane w gotówce
Cena losu 1 korona.
Losy do nabycia w kantorach wym., trafikach, kolekturach itd. 6 losów za 5½ kor., 11 losów za 10 koron przesyła Kantor wym. „Merkury" Braci Eibenschütz w Krakowie, Rynek główny 5.

- - - Mało używane suknie
kustyumy, jedwabne bluzy, suknie, żakiety futrzane, garderoba męska, mundury urzędnicze sprzedane będą **niezwykle** tanio dnia 11 października o godz. 10 rano
w Publicznej hali licytacyjnej ---- Rynek 16.
6545 2 2 **Zarząd hali.**

Jan Ihnatowicz
w Krakowie Sukiennice 20.
Poleca 1238 35 0
Prawdziwe **Mleko** ogórkowe 1 kor.
Prawdziwy **Krem** ogórkowy 1 kor.
Prawdziwy **Puder** ogórkowy 1 kor.
Prawdziwe **Mydło** ogórkowe 1 kor.
Odznaczone srebrnym medalem c. k. Ministerstwa handlu
Do wydelikacenia i upiększenia twarzy. Znakomite, prawdziwe, naturalne. Oprócz sklepów własnych wszędzie do nabycia. Żądać wyraźnie tylko wyrobu
JANA IHNATOWICZA.

Medal bronzowy z wystawy rękodzielniczo-przemysłowej w Krakowie w r. 1870.
Magazyn futer A. Jachimskiego w Krakowie,
ul. Grodzka l. 14 i 16 (założony w roku 1825), 5106 15 20
poleca w wielkim wyborze gotowe futra męskie i damskie najświeższych fasonów, rotundy, garnitury, czapki, kołpaki, zarękawki do polowania i t. d. — Pracownia przyjmuje zamówienia oraz wszelkie reparacye i uskutecznia takowe punktualnie po cenach umiarkowanych. Na składzie utrzymuje materyały na wierzchy męskie i damskie z najpierwszych fabryk francuskich, angielskich i krajowych. **Przyjmuje futra pod gwarancyą do przechowania przez lato.**
Medal srebrny Ministerstwa handlu z wystawy krajowej w Krakowie w r. 1877.

MUNDURY i PRZYBORY
dla PP. Oficerów i Jednorocznych Ochotników
poleca
ZAKŁAD UNIFORMOWY
F. HLOUSZKA
Kraków, ulica Floryańska l. 45, I. piętro
w najlepszym gatunku a taniej, niż wszędzie. 6008 4 6

Herbata z Brodów

Herbata z Brodów!

Od dawien dawna z swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą
Herbatę rosyjską
1 zbioru majowego, poleca **handel** 79 100
W. ADAMOWICZA
w Brodach na pograniczu rosyjskiem

1 funt „Familijnej" bardzo dobrej	K 2·80
1 funt „Melange de Moskou" w oryg. opak., najlepszej	5·—
1 funt „Imperial" cesarskiej, w oryginalnem opakowaniu	7·—
1 funt „Okruchów" z najlepszych herbat kwiatowych	2·40
Kawa Ceylon palona gorącem powietrzem ½ kg. K 1·60 i	2·20
Bulion wolyński 1 kilo	K 6·40
Grzybki litewskie, białe czapeczki 1 kg.	K 7·—

Kupujmy tylko wyroby krajowe!
Wyroby lniane
Tkalni mechan. „Krosno" w Krośnie
jakoto: 132 39 0
Płótna domowe ½ bielone z ręcznej przędzy, krośniaki, płótna apretowane na bieliznę różnej cienkości, bielone i apretowane na prześcieradła w jednej szerokości, szare cienkie i grube, krawieckie, drelichy szare, mundurowe i liberyjne, dreliszki na ubrania, ręczniki metrowe i pasowane, ścierki, chusteczki, fartuszki i portyery lniane, obrusy metrowe i t. p.
Do nabycia we wszystkich większych handlach.
Tkalnia podejmuje się wszelkich dostaw w zakres tkactwa wchodzących.

Fortepian dobrze utrzymany, jest tanio do sprzedania. — Bliższe wiadomości u p. A. Bilda, ulica Miodowa 31. 6430 2 5

BUDYNEK PARTEROWY
nadający się na warsztat stolarski, ślusarski i t. p., lub na większą pańską stajnię (8 koni), zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Na Wenecyi l. 1. 6448 3 5

Znakomita
Herbata z wieżą

wszędzie w kraju do nabycia
SZARSKI i SYN
w Krakowie.
Rok założenia 1853. 5578 11 0

Uczeń z ukończoną VI gimnazyalną, z dobrego domu, znajdzie zaraz miejsce praktykanta w aptece w Zaleszczykach. 6318 2 4

Katalog
książek polskich z dziedziny **gospodarstwa wiejskiego,** wysyła za darmo **Księgarnia Polska we Lwowie.** 120 33 52

TOWARZYSTWO Prawnej ochrony podatników
w Krakowie, Rynek 43, II. p.
załatwia: **wszelkie sprawy skarbowe** a mianowicie:
a) podatkowe co do podatku (gruntowego, domowego) powszechnego zarobkowego, zarobkowego od przedsiębiorstw do publ. składania rachunków obowiązanych, rentowego, osobisto dochodowego i podatku od wyższych poborów służbowych, wnosi prośby o opusty podatkowe, o uwolnienie podatkowe od gruntów i domów, o wstrzymanie egzekucyi i t. d.) należytościowe; c) konsumcyjne. — Godziny urzędowe od 10 do 12 przed południem i od 4 do 5 po południu, — Wpisowe 1 K, wkładka roczna 2 K. 4768 21 40

Założony w r. 1872
Zakład artystyczno - kamieniarski BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462,
podejmuje się wykonania grobowców i pomników, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 81 218 300

Salon mód
Wiktoryi Terleckiej w Mielcu
przeniesiony
na ulicę Pańską.
Poleca wielki wybór kapeluszy damskich, dziecięcych i przyborów, ubiera kapelusze damskie. Zamówienia zamiejscowe uskutecznia w najkrótszym czasie. Na zamówienia kapelusze żałobne. Ceny umiarkowane. 6425 2 3
Z poważaniem **Wiktorya Terlecka.**

Firma Petzenbaum, ulica Starowiślna 31,
poleca swój obficie zaopatrzony
specyalny skład mebli kuchennych
po przystępnych cenach. 418 2 10

Panna z praktyką biurową i wyrobionem pismem mogąca w razie potrzeby pisać na maszynie poszukuje zajęcia biurowego. Zgłoszenia pod **F. M. D.** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 425 6 0

Uczeń VIII klasy gimn.
poszukuje lekcyj (chętnie za utrzymanie). Zgłoszenia pod „Abituryent" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 381 10 0

Młoda int. panna, znająca się na gospodarstwie, białem szyciu, poszukuje miejsca. Łask. zgłoszenia pod „Praca" poste rest. **Dąbrowa.** 316 11 0

Uczciwy w Krośnie
ma list na poczcie, czekam na odpowiedź.

Kto nie chce próbować za swoje pieniądze która maszyna lepszą jest, ten kupuje tylko
„UNDERWOOD"
wszechstronnie wypróbowaną i za najlepszą uznaną z istniejących systemów. Reprezentant **Ludwik Aksmann, Kraków, ulica Wiślna l. 9.** Nr telefonu 922. 9383 2 3

Zakład pogrzebowy
odznaczony najwyższemi nagrodami
JANA WOLNEGO
przy ul. św. Tomasza l. 4, tuż przy placu Szczepańskim. Filia: ulica Kopernika l. 6. — Telefon Nr 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok do wszystkich krajów europejskich. 12 241 0

Zjedn. austr. akcyjne towarzystwo żeglugi parowej
„AUSTRO-AMERICANA"
Regularna i bezpośrednia komunikacya z Austryi do Ameryki, Kanady i t. d.

Rozkład jazdy: — **Ceny jazdy z Krakowa:**

a) **z Tryestu do Nowego Jorku:**

		I klasy:	II klasy:	III klasy:
Argentina	7 sierpnia	„ 431·40	„ 330·10	„ 208·80
Laura	21 „	„ 431·40	„ 330·10	„ 208·80
Martha Washington	2 września	„ 431·40	„ 355·10	„ 208·80
Alice	11 „	„ 431·40	„ 330·10	„ 208·80
Oceania	18 „	„ 431·40	„ 330·10	„ 208·80
Argentina	25 „	„ 431·40	„ 330·10	„ 208·80
Laura	9 października	„ 431·40	„ 330·10	„ 208·80

Ceny zawierają już amerykański podatek (pogłówne)
Dla pasażerów jadących przez Nowy-Jork do Kanady **obniżają się** powyższe ceny o **K 20·—.**

b) **z Tryestu do Argentyny** przez Rio de Janeiro:

Sofia Hohenberg	19 sierpnia	K 731·40	K 555·50	K 118·80
Francesca	30 września	„ 731·40	„ 555·50	„ 118·80

Cena jazdy międzypokładowa Kraków - Rio de Janeiro K 158·80.
Zmiany zastrzega się. 4615 13 0
Jeneralna Agencya dla Galicyi i Bukowiny i sprzedaż kart okrętowych
GOLDLUST i Sp. **Kraków, ul. Lubicz 7** (naprzeciw dworca kolejowego) **Lwów, ul. Na Błonie 2,** oraz wszystkie prowincyonalne agencye.
Biuro spedycyjno - komisowe.